

s to naplniti skutkovou podstatu přestupku podle §u 491 tr. zák., tudíž trestného činu, podrobeného daleko přísnějšímu trestu než je stanoven na přešupek podle §u 496 tr. zák., jeho se dopoušší mimo jiné, kdo vyhrožuje zlým nakládáním. Právního významu nemá posléze ani to, nač zmateční stížnost dále poukazuje, že se výroky stěžovatelovy vztahovaly na činnost presidenta republiky z doby, která předcházela jeho volbě presidentem. Zákon nečiní v tom směru rozdilu, je tudíž trestným i projev, který se týká presidenta republiky a jeho působnosti jako osoby soukromé, odnáší se tedy po případě k době, kdy presidentem ještě nebyl. Stěžovatel vyslovil se ostatně podle rozsudkových zjištění všeobecně v ten rozum, že president je člověk prohnaný a mazaný, že je politickým dobrodruhem. Bylo proto zavrhnouti zmateční stížnost jako bezdůvodnou.

Opodstatněno jest odvolání státního zastupitelství z výroku, jímž přiznán byl obžalovanému podmíněný odklad výkonu trestu. Podmíněné odsouzení nutno omeziti toliko na případy výjimečné, odůvodněné podstatnými okolnostmi. Takových tu však není. Částečné doznání skutkových okolností, které v této věci obžalovaný učinil, není takové, že by se z něho dalo usuzovati, že svoji vinu sám uznal. Zachovalost nepadá pak valně na váhu, ježto jest povinností každého občana řádně se chovati. Naproti tomu dlužno poukázati na houževnatost a bezohlednost, se kterou se obžalovaný dopouštel trestného činu; Opětovně mluvil o presidentu republiky neuctivě přes to, že posluchači byli jeho řeči vždy pohoršení. Nutno tedy usuzovati, že nejde snad jen o jeho chvilkové pochybení, nýbrž o plánovité perušování úcty oproti hlavě státu před venkovskými posluchači, na něž měl převahou svojí inteligence zajisté značný vliv. Již povaha obžalovaného, jak ji spáchaný trestný čin osvětluje, vylučuje tedy přiznání podmíněného odsouzení, — nehledě ani k tomu, že také veřejný zájem by vyžadoval, by podobné plánovité podrývání všeobecného vědomí vážnosti a důležitosti, kterou má president republiky jako přední ústavní činitel a hlava státu, bylo potlačováno výkonem uloženého trestu, i kdyby subjektivní podmínky pro přiznání podmíněného odsouzení byly snad dány. Činem svým projevil obžalovaný smýšlení, které nezaručuje, že povede v budoucnosti řádný život, nebude-li trest vykonán. Bylo tedy oprávněnému odvolání státního zastupitelství v tomto směru vyhověti a výrok o podmíněném odsouzení změnit v ten smysl, že se obžalovanému podmíněný odklad výkonu trestu nepovoluje.

Čís. 2413.

»Pokojnou držbou« ve smyslu §u 83 tr. zák. jest držba, pozůstávající ve volném, nikým nepopíraném a neomezeném jejím výkonu; nerozhodují tu toliko ustanovení obecnoprávní, nýbrž především záleží na s k u t e č n é m poměru k nemovitosti.

Omyl v oprávnění používati stezky za veřejnou pokládané.

Rozh. ze dne 11. června 1926, Zm II 66/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Jihlavě

ze dne 31. prosince 1925, pokud jim byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem veřejného násilí podle §u 83 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a sprostil obžalované podle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro zločin veřejného násilí podle §u 83 tr. zák., jehož se prý dopustil tím, že dne 21. května 1925 v D. N. opomenuvše vrchnost jako sebrání lidí násilným vpádem rušili pokojné držení pozemku Josefa B-a.

D ů v o d y:

Nalézací soud uznal obžalované vinnými, že dne 21. května 1925 v D. N. opomenuvše vrchnost, jako sebrání lidí násilným vpádem rušili pokojné držení pozemku Josefa B-a a že se tak dopustili zločinu podle §u 83 tr. zák. Po skutkové stránce vzal soud za prokázáno, že od nepaměti chodívало se v D. N. po stezce, která šla po pozemku čp. 240 náležející velkostatku v D. N., že se po stezce chodilo stále, s malými přestávkami za války, takže jí používali lidé domácí i přespolní a všeobecně se pokládala za cestu veřejnou. Při parcelaci velkostatku v D. N. v roce 1924 a 1925 byla ona parcela přidělena Josefu B-ovi. B. zahradil stezku nejprve dvířky, spoléhaje na to, že při přidělovém řízení nebyla hlášena veřejnoprávní služebnost cesty a že služebnost tato nebyla v knihách zapsána. Na žádost obžalovaných však dvířka otevřel, později je znovu zabil a dopsal přidělovému komisaři Karlu M-ovi. Tento mu dopisem ze dne 18. května 1925 oznámil, že na parcele č. 240 Státní pozemkový úřad nemůže uznati služebnost, protože uplynula zákonná lhůta pro reklamaci služební cesty. Na základě tohoto přípisu, o němž vyrozuměl obžalované, oznámil B. starostovi obce, že stezku zahradí a skutečně proti opětovným námitkám obžalovaných postavil před oněmi dvířky dva sloupky, přibil paždíky (rigle) a chtěl zahraditi stezku prkenným plotem. V tom mu však zabránili obžalovaní způsobem v rozsudku bližše vyloženým a kvalifikovaným jako zločin podle §u 83 tr. zák. Soud zjišťuje kromě toho ještě, že obžalovaní jednali v dobré víře, že mají na chůzi po oné stezce právo, a uvěřil jim, že cesta byla obecně pokládána za veřejnou.

Odsuzující rozsudek napadají obžalovaní zmatečnými stížnostmi, uplatňující předně s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 9 a), §u 281 tr. ř., že skutková podstata zločinu podle §u 83 tr. zák. není dána již proto, že Josef B. nebyl v době činu v »pokojné držbě« parcely č. 240 v D. N., takže obžalované sluší z obžaloby sprostiti již pro nedostatek této podstatné náležitosti. Stížnosti nelze upříti oprávnění. Za »pokojnou držbu« ve smyslu §u 83 tr. zák. lze uznati pouze takovou, která pozůstává ve volném, nikým nepopíraném a neomezovaném jejím výkonu. Při tom dlužno míti na zřeteli, že pro obor trestního práva v příčině pojmu pokojné držby nejsou rozhodujícími toliko ustanovení obecnoprávní, nýbrž že tu záleží v prvé řadě na s k u t e č n é m poměru k dotyčné nemovitosti. Z rozsudkových zjištění pak vychází, že cesty přes parcelu č. 240 používali od nepaměti lidé domácí i přespolní a že stezka považovala se všeobecně za cestu veřejnou; dále jsou rozsudková zjištění nepochybná v tom směru, že cesty té používáno bylo až do dne činu, obžalovaným k vině kladeného a že tito vzpírali se neustále pokusům Josefa

B-a zabrániti chůzi po stezce. Zjistujeť soud, že B. dvířka na žádost obžalovaných otevřel, že obžalovaní proti zahrazení cesty vzesli opětovně námitky a že dne 21. května 1925 překážku na cestě postavenou dokonce násilně odstranili. Z toho plyne, že obžalovaní jakožto příslušníci obce D. N. se udržovali ve výkonu práva chůze po oné stezce (§§y 312, 351 obč. zák.) a nelze za těchto okolností důvodně tvrditi, že Josef B. jako vlastník parcely č. 240 byl v »pokojné držbě« její, to jest v držbě neomezované jinými právy. Naopak jeho držba byla zatěžována držbou služebnosti cesty, příslušníky obce a tudíž i obžalovanými nepřetržitě vykonávané.

Nehledíc k tomu, co uvedeno, slušelo by však i uznati, že obžalovaným přichází k dobru důvod vylučující zlý úmysl podle §u 2 e) tr. zák., totiž omyl, pro který nebylo lze v činu spatřovati zločin. Omyl tento týkal by se předpisů práva civilního, neboť nalézací soud, jak uvedeno, zjistil, že obžalovaní jednali v dobré víře, že mají na chůzi po oné stezce právo a že cesta byla obecně pokládána za veřejnou. Omyl ten rovnal by se omylu skutkovému a nejde tu o neznalost práva trestního, jak za to má nalézací soud. Výrok napadeného rozsudku, jímž vyloučil u obžalovaných tento skutkový omyl, nesrovnává se tudíž se zákonem, a právem uplatňuje tudíž zmateční stížnost i důvod zmatečnosti podle §u 281 čís. 9 b) tr. ř. Již z těchto úvah je zmateční stížnost důvodna, pročež jí bylo vyhověti, napadený rozsudek v odsuzujícím výroku zrušiti a podle §u 288 čís. 3 tr. ř. uznati ihned ve věci samé jak se stalo. Za tohoto stavu věci není zapotřebí, obírat se dalšími výtkami, stížností nad to ještě uplatňovanými.

Čís. 2414.

Zástupce stran z povolání nemůže žádati náhradu za osobní vedení vlastní trestní věci ani jako obžalobce ani jako obžalovaný (§ 381 čís. 4 tr. ř.) Na tom nebylo ničeho změněno §em 16 vlád. nařízení ze dne 3. května 1923, čís. 95 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 15. června 1926, Zm I 180/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Usnesením krajského jako odvolacího soudu v Chebu ze dne 8. března 1924, pokud jím obžalovanému byly přisouzeny útraty, hotové výdaje převyšující, byl porušen zákon v ustanoveních §§ů 381, 383 a 390 tr. ř.

D ů v o d y:

Advokát Dr. Lev H. podal u okresního soudu v Nejdku proti advokátu Dru. Aleši G-ovi obžalobu pro urážku na cti. Vrchní zemský soud v Praze odňal tuto trestní věc okresnímu soudu v Nejdku a přikázal ji okresnímu soudu v Karlových Varech z důvodu vhodnosti. Rozsudkem tohoto okresního soudu ze dne 25. října 1923 byl obžalovaný Dr. Aleš G. z obžaloby